

Az elherdált mese

A Duna Televízió felhívására háromezernél több gyermek küldte be tizenhárom országból a maga meséjét vagy rajzát-festményét. Ebből az anyagból válogatta a szerkesztőség annak a kötetnek az anyagát, amely e televízió tizenötödik születésnapjára jelent meg. (*Duna-mesék. 15 éves a nemzet televíziója.* Duna Televízió – Kossuth Kiadó, Budapest, 2007.)

Az unokám nyolc esztendő, és mivel éppen akkoriban írt egy mesét, elküldte azt a pályázatra. Próba szerencse – ahogy a mesében (is) szokás mondani.

Hamarosan levelet kapott az egyik szerkesztőtől. A levél 2007. szeptember 30-án kelt. A legfontosabb része így szólt:

„DUNA-MESÉK című pályázatunkra 13 országból több mint 3000 pályamunka érkezett, amelyből 170 került be a válogatásba.

Örömmel értesítelek, hogy a meghirdetett pályázatnak megfelelően a legjobb munkákból – köztük a Tiedből is – karácsonyra könyv készül.”

Elgondolhatjuk, milyen örömet szerzett a gyermeknek, hogy a meséje benne lesz a könyvben. Ráadásul tiszteletpéldányt is ígértek neki.

A szép, gazdagon illusztrált meséskönyv december elején meg is érkezett. A kötetet százöt érdekes és szép kép díszíti. Az unokám meséjéből azonban csak három mondat szerepel benne az egyik kép kísérő szövegeként. A képnek van némi közvetett kapcsolata a csatolt mondatokkal, de magának a mesének a képhez nincs köze.

Nem lehet pontosan tudni, hogy a gyermekek meseként leköszölt írásait a szerkesztők általában mennyire faragták meg. De tény, hogy a nyolcvanöt meseíróból, akiknek a műveit „elfogadták”, harmincháromnak – vagyis mintegy negyven százalékuknak – csak egy-két, jó esetben három mondatát kizárólag képszóveggé használták fel.

Elképzelhetjük, milyen csalódás érte azt a több tucatnyi gyermeket, akiknek meséjük közlését kétség kívül ugyancsak megígérték, de csak egy apró töredéket láttak viszont belőle a kötetben. Végül is tényként megállapítható, hogy átejtették őket. A mesék ilyen mértékű megcsonkításához és a töredékek felhasználási módjához a szerzők (és szüleik) jóváhagyását kellett volna kérni. Ez így lett volna tisztességes. Az egész eljárás mód a gyermekek „kitüntetésként” feltüntetett semmibe vételét bizonyítja. Akiket arra se méltattak, hogy legalább felvilágosítsák őket, hogyan hasznosítják majd meséjük egy morzsáját, azokat jobb lett volna végképp kihagyni az egészből.

Az unokám a meséskönyv megérkezésekor a Duna Televízióknak szánt felháborodott levélbe fogott, amelyben – nem egészen indokolatlanul – cseppet sem hízelgő szavakkal minősítette a szerkesztőket. A levél természetesen nem került postára.

A könyv – a belső címlap hátoldalán olvasható adatok szerint – hét felnőtt közreműködésével jelent meg. „Hetten voltak, mint a gonoszok.”

Szerintem róluk is írhatna egy mesét az unokám.

Göteborg, 2008

(Megjelent a *Kapu* 2008. áprilisi számában.)